

MEKSYK

1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	1 964 375 km kw.
Populacja (2020):	128,9 mln
Skład etniczny:	Metysi 62%, Indianie 28%, inni (w tym Europejczycy 10%)
Podział administracyjny:	32 stany
Religia:	Katolicy 83%, zielonoświątkowcy 1,6%, Świadkowie Jehowy 1,4%, wyznania ewangelikalne 5%, inni 2%, ateiści 5%, bezwyznaniowcy 2%
Stolica:	Ciudad de Mexico (21,7 mln mieszkańców)
Inne ważniejsze miasta:	Guadalajara (5,3 mln mieszkańców), Monterrey (5 mln mieszkańców), Puebla (3,2 mln mieszkańców), Toluca (2,5 mln mieszkańców), Tijuana (2,2 mln mieszkańców).
Język urzędowy:	Hiszpański. Grupy rdzennych mieszkańców posługują się własnymi językami, głównie nahuatl i językami z grupy Maya
Waluta:	Peso meksykańskie. 1 USD = ca 20 MXP
Główne bogactwa naturalne:	Ropa naftowa, srebro, antymon, miedź, złoto, ołów, cynk, gaz ziemny, drewno
Główne gałęzie przemysłu:	Rolno-spożywczy, tytoniowy, chemiczny, stalowy, przetwórstwo ropy naftowej, górnictwo, przemysł tekstylny – odzieżowy, samochodowy, turystyka.
Główne produkty rolne:	Trzcina cukrowa, kukurydza, mleko, pomarańcze, sorgo, pomidory, drób, pszenica, papryki słodkie i ostre, jaja
Ustrój polityczny:	Republika prezydencka
Głowa państwa i szef rządu (prezydent):	Andrés Manuel López Obrador
Minister Gospodarki:	Tatiana Clouthier
Ambasador Meksyku w Polsce:	Alejandro Negrín Muñoz
Ambasador RP w Meksyku:	Maciej Ziętara
Najbliższe wybory parlamentarne:	2024

3. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2020)

PKB (ceny bieżące) :	1 223 mln USD
PKB per capita:	9,7 tys. USD
Wzrost PKB (ceny stałe 2010):	2,0%
Struktura PKB:	Rolnictwo 3,5%, przemysł 31,9%, usługi 64,6%
Dług publiczny::	61,0% PKB
Inflacja:	3,4%
Bezrobocie:	3,6%
Poziom korupcji (PCI):	31 (poziom Pakistanu, Boliwii, Kirgistanu i Kenii)

Eksport:	418 141 mln USD
Główni partnerzy w eksporcie:	USA, Kanada, Chiny, Niemcy, Tajwan, Japonia, Korea Płd., Brazylia, Wlk. Brytania, Kolumbia
Główne towary w eksporcie:	Pojazdy samochodowe, traktory, urządzenia do przetwarzania danych, oleje napędowe, sprzęt RTV, części samochodowe i lotnicze, piwo, urządzenia medyczne, lodówki i zamrażarki, miedź, owoce
Import:	383 305 mln USD
Główni partnerzy w imporcie::	USA, Chiny, Korea Płd., Japonia, Niemcy, Malezja, Tajwan, Kanada, Wietnam, Brazylia
Główne towary w imporcie:	Urządzenia elektroniczne i ich części, oleje silnikowe, gaz, części samochodowe, urządzenia optyczne, tworzywa sztuczne, telefony komórkowe
Inwestycje zagraniczne:	32,9 mld USD
Inwestycje meksykańskie za granicą:	Brak danych

4. Ogólna charakterystyka gospodarki Meksyku.

Meksyk jest państwem bogatym w surowce mineralne (z których tylko ok. 20% jest obecnie wykorzystywanych), jednakże z ograniczonym arealem ziemi uprawnej i z gwałtownie rosnącą populacją. Przez wiele lat był to kraj zależny od ropy naftowej, jednak obecnie jest przede wszystkim centrum międzynarodowego biznesu. Obecnie Meksyk należy do najbardziej rozwiniętych gospodarczo i stabilnych politycznie państw regionu Ameryki Łacińskiej. W dużej mierze sytuacja gospodarcza Meksyku zależy od czynników zewnętrznych, w tym od sytuacji gospodarczej USA, światowych cen surowców oraz przekazów dewizowych od emigrantów.

Główną gałęzią gospodarki są usługi, w tym przede wszystkim handel, nieruchomości, turystyka, usługi finansowe, transport i usługi pocztowe.

Sektor przemysłowy Meksyku to, z jednej strony, zaawansowane technologicznie duże przedsiębiorstwa, konkurujące na rynkach międzynarodowych, z drugiej zaś - mało konkurencyjne małe i średnie firmy, często działające w „szarej strefie”, nastawione na rynek wewnętrzny. MŚP stanowią ponad 99% wszystkich przedsiębiorstw w Meksyku.

Cechą charakterystyczną rolnictwa meksykańskiego jest jego silne rozdrobnienie; ponad 80% meksykańskich rolników posiada pola uprawne o obszarze poniżej 5 ha. Znacząca część sektora rolniczego opiera się na tradycyjnych metodach gospodarowania, w szczególności w uboższych regionach południowego Meksyku. Produkcja rolna w tych regionach bazuje głównie na kukurydzy, fasoli, uprawianych często na ziemi należącej do wspólnot gminnych (*ejidos*). Niemniej jednak, Meksyk jest światowym liderem w produkcji awokado, cebuli, limonek, krokosza i opuncji, zaś w produkcji papryki, chili i papai zajmuje drugie miejsce na świecie. Hodowla zwierząt w Meksyku odznacza się dużym zróżnicowaniem technologicznym i rynkowym. Największe i najnowocześniejsze są rancza na północy kraju, nastawione przede wszystkim na eksport.

Wyzwaniami dla polityki gospodarczej tego kraju są: wysoki poziom ubóstwa, przestępczość, znaczny procent szarej strefy, niewielki udział kobiet w gospodarce, wykluczenie finansowe, wysoka korupcja, zbyt silne uzależnienie od rynku USA, zbyt wysoki udział dochodów z ropy naftowej w budżecie państwa oraz słaba konkurencyjność. Meksyk pozostaje krajem o największej skali nierówności społecznych i biedy wśród państw członkowskich OECD i sytuuje się poniżej średniej światowej pod względem dostępu do Internetu, telefonii i infrastruktury.

Centrolewicowy obecnie rząd Meksyku za największe wyzwanie uznał korupcję na wszystkich szczeblach władzy i podjął decyzje o silniejszym zaangażowaniu państwa w realizację inwestycji strategicznych. Przykładem tego może być zmiana koncepcji i lokalizacji nowego lotniska oraz budowy przez rząd nowej rafinerii i linii kolejowej we wschodnim Meksyku. Zostały także podjęte decyzje o charakterze socjalnym, w tym podwyższenie pensji minimalnej o 15% oraz wstrzymanie podwyżki podatków. Ponadto dokonano cięć wydatków w sferze budżetowej (redukcje uposażeń, likwidacja większości funduszy celowych i agencji państwowych). Poprawiono również ścisłość podatków.

Jak większość państw latynoamerykańskich, Meksyk także został silnie dotknięty przez pandemię, mimo braku ostrych restrykcji i prowadzenie polityki „otwartych granic”.

Meksyk jest silnie zorientowany na współpracę międzynarodową (zwłaszcza USA, Kanadę i państwa Ameryki Łacińskiej); aktywnie działa także w kierunku liberalizacji handlu światowego. Kluczowym elementem rozwoju gospodarki Meksyku jest umowa o wolnym handlu T-MEC (częściej znana jako USMCA) z USA i Kanadą, która zastąpiła traktat NAFTA. Meksyk jest liderem regionalnym pod względem eksportu i jednym z największych odbiorcą inwestycji zagranicznych w Ameryce Łacińskiej. Jest też członkiem OECD i G-20 oraz należy do wąskiej grupy krajów nowo uprzemysłowionych.

5. Stan prawno – traktatowy

Meksyk jest członkiem ALADI, APEC, BCIE, BIS, Caricom (obserwator), CDB, CELAC, EBRD, FAO, G-20, IADB, IBRD, ICC (komitety narodowe), IDA, IFAD, IFC, IMSO, ISO, Klub Paryski (członek stowarzyszony), MFW, MIGA, OEA, OECD, ONZ, PCA, SELA, SICA (obserwator), Sojusz Pacyfiku, UNASUR (obserwator), UNCTAD, UNESCO, UNIDO, Union Latina (obserwator), UPU, WCO, WHO, WIPO i WTO.

Meksyk jest stroną umowy o wolnym handlu T-MEC/USMCA podpisanej z USA i Kanadą, zastępującą dotychczasowy układ NAFTA. Ma także podpisany układ o wolnym handlu z państwami Wspólnego Rynku Środkowej (MCCA/CACM), do którego należą Kostaryka, Salwador, Gwatemala, Honduras i Nikaragua. Jest również stroną Partnerstwa Transpacyficznego (Australia, Kanada, Japonia, Nowa Zelandia, Peru, Singapur i Wietnam), którego częścią jest umowa o wolnym handlu; umowy z pozostałymi krajami Partnerstwa (Brunei Darussalam, Chile i Malesja) są w procesie ratyfikacji. Meksyk podpisał także umowę ramową o współpracy z państwami Mercosur (Argentyna, Brazylia, Urugwaj i Paragwaj) oraz jest członkiem LADI (Argentyna, Boliwia, Brazylia, Chile, Kolumbia, Kuba, Ekwador, Panama, Paragwaj, Peru, Urugwaj, Kolumbia i Peru), których celem jest ustanowienie stref wolnego handlu. Jako członek Sojuszu Pacyfiku (razem z Peru, Chile i Kolumbią) jest stroną wolnego handlu tego ugrupowania. Ma także podpisane dwustronne umowy o wolnym handlu z Boliwią, Chile, Kolumbią, Izraelem, Japonią, Panamą, Peru i Urugwajem. Ma podpisane częściowe umowy o wolnym handlu z Kubą i Ekwadorem. Meksyk ma również podpisane umowy z państwami EFTA (Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria).

W 1997 r. pomiędzy Meksykiem i Unią Europejską została podpisana Umowa o Partnerstwie Gospodarczym, Koordynacji Politycznej i Współpracy (tzw. „Umowa Globalna”) z elementami FTA (umowy o wolnym handlu), która weszła w życie w odniesieniu do handlu towarami w 2000 r., natomiast w przypadku usług w 2001 r. Reguluje ona relacje Meksyku z Państwami UE, w tym z Polską. Powyższa umowa jest w trakcie modernizacji. Nowe porozumienie zasadniczo liberalizuje handel rolny (z pewnymi wyjątkami), poszerza dostęp do rynku usług, otwiera rynek zamówień publicznych w Meksyku, wprowadza ochronę inwestycji (model ICS – Międzynarodowy Sąd Inwestycyjny). Dodatkowo unowocześnia zasady w zakresie eliminacji barier pozataryfowych, w tym w zakresie kwestii sanitarnych i fitosanitarnych (SPS), ochrony własności intelektualnej, w tym oznaczeń geograficznych, wprowadza horyzontalne zasady dotyczące handlu elektronicznego bez regulacji przepływu danych (klauzula rewizyjna).

Między Polską a Meksykiem obowiązują obecnie następujące umowy z zakresu relacji gospodarczych: Konwencja między Rządem RP a Rządem Meksykańskich Stanów Zjednoczonych w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobieganiu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, umowa o współpracy w dziedzinie nauki i techniki między Rządem RP a Rządem Meksykańskich Stanów Zjednoczonych oraz Umowa między Rządem RP a Rządem Meksykańskich Stanów Zjednoczonych o współpracy w dziedzinie turystyki.

6. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko - meksykańska

a. Współpraca handlowa

Wg danych GUS, eksport Polski do Meksyku w 2020 r. wyniósł 828,0 mln US\$, natomiast wg meksykańskich danych importowych – 1 139,6 mln US\$. Import Polski z Meksyku w 2020 r. wg danych GUS wyniósł 714,8 mln US\$, natomiast wg tamtejszych danych eksportowych 286,7 mln US\$. Różnice w tych liczbach wskazują na poziom handlu pośredniego via kraje trzecie.

Wg danych GUS, Meksyk jest 38 odbiorcą naszego eksportu, z udziałem 0,3% oraz 42 dostawcą polskiego importu także z udziałem 0,3%. Wg danych meksykańskich Polska jest 35 odbiorcą eksportu tego kraju z udziałem 0,07% i 27 dostawcą importu z udziałem 0,3%.

Główne towary w eksporcie: akumulatory elektryczne, aparatura radionawigacyjna, pojazdy samochodowe i ich części, części mebli, art. gumowe, opony, gluten, urządzenia medyczne, urządzenia telekomunikacyjne.

Główne towary w imporcie: pojazdy samochodowe i ich części, silniki, urządzenia i akcesoria medyczne, piwo, urządzenia medyczne, części i urządzenia peryferyjne do komputerów, kable.

b. Współpraca inwestycyjna

Z uwagi na fakt, iż zdecydowana większość meksykańskich inwestycji w Polsce i polskich w Meksyku opierała się na zakupie papierów dłużnych, które zostały wycofane, na koniec 2020 r. wartość inwestycji polskich w Meksyku osiągnął wartość ujemną 73,2 mln USD, a meksykańskich w Polsce także ujemną 30,1 mln USD.

7. Dostęp do rynku

Z jednej strony rynek meksykański należy do najbardziej otwartych na handel na świecie, ale równocześnie jest jednak jednym z trudniejszych. Z uwagi na wielkość, zasięg i powiązania jest rynkiem bardzo atrakcyjnym. dającym możliwość osiągnięcia korzyści wynikających z ekonomii skali (liczba mieszkańców) i ekonomii zasięgu.

Z formalnego punktu widzenia nie ma żadnych przeszkód do silniejszej współpracy handlowej i inwestycyjnej z Meksykiem. Polska jako członek UE jest stroną umowy o wolnym handlu. Wymagania dotyczące obrotu, fakturowania, etykietowania w niewielkim stopniu odbiegają od stosowanych w innych państwach. Najpoważniejszymi wyzwaniami są korupcja, niewydajna administracja, nadmiar regulacji, przestępczość, ograniczony dostęp do finansowania, niska konkurencyjność gospodarki i sztywne prawo pracy. Bariery administracyjne są głównym powodem, dla którego rynek meksykański oceniany jest jako trudny. Stosowane procedury stwarzają szereg problemów wszystkim partnerom handlowym. Dotyczy to zwłaszcza zakupów i przetargów rządowych, norm i metod stosowanych przy badaniu importowanych towarów, dowolności klasyfikacji produktów eksportowanych z Polski, a także przepisów weterynaryjnych i fitosanitarnych. Stosowane normy sanitarne w znaczącym stopniu utrudniają import produktów spożywczych z Polski i większości państw UE (produkty drobiowe, mięso wieprzowe i wołowe, miód, owoce). Meksykańskie regulacje gospodarcze i celne są mało przejrzyste, skomplikowane i podlegają ciągłym zmianom, co powoduje, że przedsiębiorcy muszą często dostosowywać się do nowych przepisów, a terminy odpowiedzi na pisma urzędowe nie są przestrzegane.

8. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Aktualnie prawo o inwestycjach zagranicznych jest procesowane w Meksyku i trudno określić jego ostateczny kształt. Bez wątplenia wielkość rynku oraz powiązania o wolnym handlu z wieloma krajami są argumentem za inwestowaniem w tym kraju. Z drugiej strony, wskazane powyżej przeszkody administracyjne są czynnikiem skłaniającym do pogłębionej analizy pozytywów i negatywów inwestowania w tym kraju.

9. Perspektywy rozwoju współpracy.

Do najbardziej perspektywicznych sektorów dla polskich przedsiębiorców w ekspansji na rynek meksyku należy branża samochodowa, rolnictwo (w tym sprzęt rolniczy i nawozy), górnictwo i branże okołogórnictwa, energetyka, budownictwo i infrastruktura, artykuły rolno- spożywcze, zielone technologie, OZE, smart-cities, tworzywa sztuczne, opakowania.